

LBRIS

We know
books

Sfântul Inochentie al Odesei

**De la învierea
lui Lazăr
la Cina cea de Taină**

*Ultimele zile din viața
Mântuitorului Iisus Hristos*

Traducere din limba rusă:
diac. Denis Chiriac

EDITURA EGVMENIȚA

2024

Cuvânt înainte 5

Introducere

Scurtă trecere în revistă a ultimilor
zile din viața Domnului Iisus Hristos 7

**Ultima călătorie a lui Iisus
din Galileea la Ierusalim**

Vestea bolii lui Lazăr și profeția învierii lui.
Dialogul cu ucenicii în drumul spre Iudeea.
Cererea celor doi ucenici. Vindecarea orbilor
din Ierihon. Convertirea lui Zaheu.
O parabolă educativă pentru ucenici 30

Învierea lui Lazăr și consecințele ei

Necazul prietenilor lui Iisus din Betania.
Îndoiala în credință a surorilor Marta și Maria.
Minunea învierii lui Lazăr. Întrunirea Sinedriului
și decizia sa. Mutarea lui Hristos în Efraim.
Părerea poporului despre Hristos.
Cina din casa lui Simon cel lepros 56

**Intrarea solemnă a lui Iisus Hristos
în Ierusalim, scopul și semnificația ei**

Plecarea celor doi ucenici în Betania, pentru a
aduce un asin. Nerăbdarea și dragostea poporului.
Lacrimile lui Iisus și profețiile Sale despre
Ierusalim. Intrarea în templu. Vindecarea bolnavilor.
Întoarcerea în Betania. Intenția arhierilor de a-i

condamna la moarte pe Hristos și pe Lazăr.
Reflecție privind intrarea în Ierusalim 92

Blestemarea smochinului și alungarea negustorilor din templu

Întoarcerea la Ierusalim, dimineața, din Betania.
Foamea Domnului. Blestemarea smochinului și
semnificația acesteia. Alungarea negustorilor
de la templu. Corectitudinea și necesitatea
acestei fapte. Învățăături pentru ucenici
cu ocazia smochinului uscat 113

Soli ai întregii națiuni din partea Sinedriului

Întrebarea propusă și răspunsul
lui Iisus. Parabolele sunt pentru
cei care pun întrebări, pentru popor 124

Rușinarea sectelor iudaice și muștrarea patimilor acestora în fața poporului

Ispitele din partea fariseilor, saducheilor
și învățătorilor de lege; răspunsurile lui
Iisus la ele. Problema demnității lui Mesia.
Ultima muștrare a învățătorilor de Lege 139

Încheierea slujirii publice în calitate de Mesia

O remarcă despre cei doi bani ai văduvei.
Nerăbdarea prozeliților de a-L vedea pe Iisus.
Un glas din cer. Avertismentul către popor.
Importanța momentelor prezente
și semnificația lor mondială 157

Convorbire cu ucenicii despre soarta Ierusalimului și despre ultimele zile ale lumii

Observațiile ucenicilor despre măreția și

ERDIS

We know

frumusețea templului și răspunsul Învățătorului.

Conversația cu ucenicii în Muntele Măslinilor

despre soarta Ierusalimului, despre ultimele

zile ale lumii și despre a Doua Venire

a lui Hristos. Ultima prorocire a morții Sale 171

Modul împlinirii profețiilor

privind soarta Ierusalimului

Observații despre tâlcuirea

profețiilor privind sfârșitul lumii 189

Trădarea lui Iuda

Schimbare de părere în Sinedriu în legătură

cu momentul morții lui Iisus. Trădarea lui Iuda

și cauzele ei. Observație despre locul unde

Se afla și activitatea lui Hristos în ziua aceea 207

Spălarea picioarelor și Cina cea de Taină

Sărbătoarea Paștilor. Marea slujire a Fiului Omului.

Pericolul pe care îl implica sărbătorirea Paștilor.

Doi dintre ucenici sunt trimiși la Ierusalim pentru

a-l pregăti. Cum se sărbătoreau Paștile pe vremea

lui Hristos? Starea specială a duhului Său la cina

de Paști. Ucenicii se ceartă pentru întâietate.

Spălarea picioarelor ucenicilor. Cina de Paști.

Arătarea repetată a trădătorului. Îndepărtarea

lui Iuda. Instituirea Sfintei Împărtășanii 219

Cuvântul de despărțire de ucenici

Anunțarea plecării Mântuitorului din această

lume. Făgăduința îndrăzneată a lui Petru de a-L

urma pe Învățătorul. Prorocirea întreprinderii sale

lepădări în aceeași noapte. Încurajarea ucenicilor.

Diversele lor nelămuriri și întrebări cu răspunsuri.

Chemarea de a păzi dragostea și poruncile.
Făgăduința întoarcerii Sale văzute și a
comuniunii nevăzute neîncetate.
Făgăduința coborârii Duhului Mângâietor.
Ridicarea de la cină și rostirea rugăciunii păcii.
Plecarea cu cântări din foisorul de sus spre
Ghetsimani. Continuarea conversației
anterioare pe drum. Diverse mângâieri
pentru ucenici. Noua făgăduință a Duhului
Mângâietor. Rugăciunea către Tatăl
pentru ucenici și pentru toți credincioșii 245

Distribuție:
S.C. Egumenița S.R.L.
tel./fax: 0236-326.730
e-mail : editura@egumenita.ro
www.egumenita.ro

Ultima călătorie a lui Iisus din Galileea la Ierusalim

*Vestea bolii lui Lazăr și profeția învierii lui.
Dialogul cu ucenicii în drumul spre Iudeea.*

*Cererea celor doi ucenici. Vindecarea
orbilor din Ierihon. Convertirea lui Zaheu.
O parabolă educativă pentru ucenici.*

În timp ce Mântuitorul, hotărât să-Și dea în curând viața pentru mântuirea lumii, Își pregătea ucenicii pentru acest eveniment excepțional (Marcu 8, 31) și spera să aducă o schimbare de gândire, salvatoare chiar și în rândul vrăjmașilor Săi, se apropia sărbătoarea Paștelui, a treia din slujirea Sa și, potrivit proniei, sfârșitul acesteia. Dumnezeu-Omul avea obiceiul de a merge anual la Ierusalim pentru această sărbătoare, așa cum porunca Legea lui Moise.

Acum, însă, o făcea deoarece era nevoie. Astfel, în timp ce călătorea prin Galileea, cu câteva săptămâni înainte de sărbătoare, a început să Se îndrepte spre tărâmul cărturarilor. Dar nu pe cale directă, ci prin Valea Iordanului, continuând între timp misiunea Sa obișnuită de a predica Evanghelia și de a vindeca bolnavii (Luca 9, 51; 13, 33).

În regiunea Iordanului, micul grup al lui Iisus a aflat despre o situație care, aparent, ar fi putut accelera călătoria. Lazăr, un vechi prieten al lui Iisus, care locuia în Betania, lângă Ierusalim, s-a îmbolnăvit.

Surorile sale, Marta și Maria, care se bucurau și ele de bunăvoința Domnului, nu reușiseră probabil să-și ajute fratele prin mijloace naturale.

Astfel, i-au trimis lui Iisus vestea bolii lui Lazăr, sperând, desigur, că El, Care îi ajută cu atâta generozitate pe cei suferinzi, nu-l va lăsa pe prietenul Său bolnav fără sprijin. Mesagerilor nu le-a trebuit să spună mai mult decât: *Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav* (cf. Ioan 11, 3). Toate celelalte argumente și rugăminți de a veni în grabă păreau de prisos, având în vedere natura sfântă a prieteniei lor.

Când Iisus a auzit despre boala lui Lazăr, nu a manifestat nici compasiune excesivă, dar nici indiferență. Se întrevedea că era vorba despre o situație pe care El, în calitatea Sa de Om atotștiutor, o cunoștea deja. În fața ucenicilor Săi, care și ei îl cunoșteau și îl iubeau pe Lazăr, le-a spus trimișilor: *Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească* (Ioan 11, 4).

Acest răspuns a sunat mai mult a profeție decât ca sfatul unui prieten căruia i se cerea ajutor. Deși a adus o mângâierea necesară surorilor lui Lazăr, a fost totodată un test serios al credinței lor.

Privind boala fratelui lor ca o nenorocire obișnuită, ele urmau acum să descopere că această încercare dureroasă era sub controlul direct al proniei dumnezeiești și avea un scop mai înalt și benefic: slava lui Dumnezeu și proslăvirea Fiului Său, nu moartea lui Lazăr. Acesta ar fi trebuit să constituie un semnal care să le liniștească și să le încurajeze pe surori ca să se supună voii lui Dumnezeu, așteptând ceva chiar mai mareț.

Însă toate acestea rămâneau valabile numai în contextul unei credințe autentice și înalte. Pentru o credință mai banală, cum probabil era cea a surorilor lui Lazăr, cuvintele lui Iisus, mai ales în lumina evenimentelor ulterioare, ar fi putut părea enigmatice, dacă nu chiar tulburătoare. Răspunsul nu specifica în ce mod slava lui Dumnezeu și a Răscumpărătorului urma să se manifeste prin boala lui Lazăr. Mai mult, nu prevedea ceea ce părea cel mai necesar: că Lazăr avea să moară, cel puțin pentru o perioadă scurtă, și să fie înmormântat.

Cuvintele *această boală nu este spre moarte* (Ioan 11, 4) păreau inițial să promită că Lazăr nu va muri. Astfel, când acesta a decedat, expresia, care fusese o mângâiere, și-a pierdut orice semnificație, transformându-se într-o alegorie vagă și chiar mai tulburătoare, fiindcă părea să fi fost o mângâiere deșartă. Doar o credință asemănătoare cu cea a lui Avraam ar fi putut rămâne neclintită în fața mormântului lui Lazăr. Însă surorile lui, cu tot respectul și dragostea lor sincere pentru Domnul, așa cum vom vedea, nu atinseseră încă această culme a credinței.

În ce privește ucenicii lui Iisus, cuvintele înțelepte ale Învățătorului nu le-au trezit așteptări mai mari. Satisfăcuți că boala lui Lazăr nu era letală, așa cum afirmase Învățătorul, nu au fost nici măcar curioși să afle în ce mod va fi manifestată prin aceasta slava divină a Mântuitorului lor. După plecarea mesagerilor, Iisus a rămas, fără îndoială, încă două zile în locul unde fusese primită vestea bolii lui Lazăr (Ioan 11, 6), și aceasta cu o intenție precisă. Din această întârziere se putea deduce cu ușurință că situația lui Lazăr nu

LORDS

We know

era atât de gravă. Dar fiind că Învățătorul nu întârzia niciodată să ofere ajutorul necesar, cu atât mai puțin ar face-o acum. Dar ideea că El ar putea să rămână acolo până când ar fi sosit momentul stabilit de pronie pentru a-Și manifesta omnipotența asupra lui Lazăr - aceasta, după cuvintele Învățătorului, aproape că nu le-a trecut prin minte niciunuia dintre ei.

După ce au uitat de Lazăr și de boala lui, la trei zile distanță, Omul-Dumnezeu, fără vreun alt motiv aparent, le-a spus ucenicilor Săi: *Să mergem iarăși în Iudeea* (Ioan 11, 7). Neștiind ce se întâmplase cu Lazăr, și având în vedere că Paștile nu era încă aproape, aceste cuvinte i-au luat prin surprindere pe ucenici și i-au alarmat. Unii și-au reamintit imediat de pericolele pe care le-au întâmpinat cu câteva luni în urmă la Ierusalim, unde fuseseră pentru sărbătoarea reînnoirii templului.

Pentru a evita o călătorie pe care o considerau prematură și, prin urmare, riscantă - mai ales că la sărbătoarea Paștelui mulțimea era în general devotată lui Iisus și situația nu părea atât de periculoasă - unii ucenici au adus în discuție trecutul: *Învățătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și iarăși Te duci acolo?* (Ioan 11, 8). Desigur, această preocupare era sinceră și prudentă, dar nu era pe măsura așteptării ucenicilor lui Iisus. În preajma Lui timp de trei ani și martori la toate acțiunile și învățăturile Sale, ucenicii ar fi trebuit să-și dea seama că drumurile și faptele lor sunt îndrumate dumnezeiește și că Tatăl Ceresc nu va abandona niciodată pe Fiul Său, în Care Își găsește toată plăcerea (Marcu 1, 11).

Simpla credință în măreția Învățătorului lor nu era suficientă pentru a-i feri de frica nefondată că

Domnul Hristos ar putea să cadă pradă unor pericole neprevăzute. Doar o lipsă de atenție față de planurile proniei divine, o anumită neglijare a dimensiunii dumnezeiești a misiunii lui Iisus și o preocupare excesiv omenească pentru propria lor siguranță i-ar fi putut conduce pe ucenici la ideea că dușmanii Mântuitorului ar putea împiedica marea Sa lucrare și L-ar putea lăsa înaintea de vreme pe Cel Care *poate și din pietre să ridice fii lui Avraam* (Matei 3, 9).

Dumnezeu- Omul nu a manifestat niciun fel de nemulțumire în această privință. Totuși, le-a făcut cunoscut ucenicilor cât de nefondate erau fricile lor în fața oamenilor care, la fel ca și ei, participau la marea lucrare a lui Dumnezeu. *Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi?*, le-a răspuns El. *Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el* (Matei 11, 9-10).

Din aceste cuvinte, ucenicii lui Iisus trebuiau să înțeleagă trei adevăruri esențiale și necesare, pe care acum fie le-au uitat, fie nu le-au înțeles corespunzător. În primul rând, că purtarea de grijă a Tatălui ceresc nu-L va lăsa niciodată fără ajutor pe Învățătorul lor. În al doilea rând, că pentru misiunea lui Iisus, din cauza importanței Sale extreme, a fost stabilit cu mare precizie un timp anume, pe care niciun efort al dușmanilor nu îl poate nici prelungi, nici scurta. Și în al treilea rând, că acest timp rânduit nu s-a încheiat încă, ci continuă.

Compararea misiunii Sale cu o zi de călătorie este utilizată de Mântuitorul aici, fără îndoială, pentru că tema discuției actuale cu ucenicii Săi se concentra pe

IBDIS

We know

books

călătoria către Iudeea. Conversația aceasta a arătat din nou că Domnul avea obiceiul de a aborda confuziile ucenicilor doar în măsura necesară pentru a-i zidi duhovnicește și liniști în acel moment, fără a detalia motivele acțiunilor Sale.

Or, nu era vorba doar de mari pericole ce Îl așteptau la Ierusalim, ci și de pătimirea și de Înșăși moartea Sa. Totuși, Hristos nu discuta despre aceste aspecte în acel moment. Chiar a vorbit de parcă ar fi negat temerile lor, sugerând că ucenicii se îngrijorau degeaba în privința Sa. Și de ce a procedat astfel? Deoarece adevărata esență a întrebării adresate de ucenici nu era dacă existau pericole la Ierusalim, ci dacă ar fi fost potrivit să meargă într-un loc atât de periculos.

Domnul a răspuns că o pot face, deoarece această călătorie se încadra în „programul zilei” și în timpul misiunii Sale, care, contrar temerilor ucenicilor, nu putea fi nici scurtat, nici prelungit de vreo forță pământească. Ucenicii s-au liniștit, sau cel puțin s-au abținut de la a mai vorbi. Apoi Domnul, ca și cum Și-ar fi amintit brusc de Lazăr, le-a spus: *Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc* (Ioan 11, 11). Se referea la moartea lui Lazăr, survenită chiar atunci și care fusese, de fapt, mai degrabă un fel de somn, atât pentru Lazăr, datorită scurtimii sale, cât și pentru Iisus, datorită ușurinței cu care putea reînvia pe cei „adormiți”.

Ucenicii, însă, au interpretat cuvintele Sale literal, gândindu-se nu la moartea, ci la somnul lui Lazăr. Având experiența omniscienței Sale, ei nu s-au întrebau de unde știe despre starea lui Lazăr. Doar unii au remarcat că acesta era un semn bun: *Doamne, dacă a*